

Deu anys d'estratègia orientadora en la lluita contra l'abandonament escolar prematur

Neus Gómez

Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona

L'any 2014, la Gerència de Serveis d'Educació de la Diputació de Barcelona va posar en marxa una estratègia per combatre l'abandonament escolar prematur (AEP), establint un sistema local d'orientació, uns serveis i uns recursos que orientessin i acompanyessin els i les joves i les seves famílies a afrontar millor les transicions i a desenvolupar trajectòries educatives i professionals d'èxit. Al llarg d'aquests anys, amb la col·laboració del món local, la Diputació ha treballat per a aprofundir en l'orientació i l'acompanyament a les persones com a mesura per a lluitar contra l'AEP i per promoure l'aprenentatge al llarg i ample de la vida.

La Taula per a l'orientació: un espai de coordinació

Un dels primers passos en la definició d'aquesta estratègia va ser la creació d'una Taula per a l'orientació, fruit de l'acord entre els àmbits social, educatiu i econòmic de la Diputació de Barcelona. L'objectiu d'aquesta Taula era treballar de manera coordinada per establir un model de serveis i programes de suport als ens locals en matèria d'orientació.

El Pla d'orientació de suport a les transicions educatives

Posteriorment es va consolidar aquesta estratègia amb la formalització del Pla d'orientació de suport a les transicions educatives, una estratègia integral per donar suport a l'actuació municipal en la promoció de serveis i recursos d'orientació a la transició dels i les joves cap als estudis postobligatoris. El pla incorporava una sèrie de projectes pilot:

- La maleta de les famílies: orientació a les famílies dels alumnes de 4t d'ESO en risc d'AEP en el procés d'acompanyament dels seus fills en la tria d'itinerari educatiu en la transició a la postobligatòria.
- Full de ruta: suport a l'orientació als i les joves que estudiaven els cursos d'accés a cicles formatius a les escoles municipals de persones adultes.
- Joves en transició: dirigit a joves estudiants de programes de formació i inserció.
- Recursos de suport a les fires i jornades d'orientació que s'organitzen al territori.

Projecte europeu Guiding Cities

Es tracta d'un projecte seleccionat dins Programa Erasmus + de la Comissió Europea amb l'objectiu de definir un model de "ciutats orientadores". La Diputació de Barcelona va ser l'encarregada de definir els paràmetres del model; allò que un municipi ha d'acomplir per ser considerat "ciutat orientadora": una ciutat que comparteixi una estratègia per lluitar contra l'AEP i que compti amb un sistema d'orientació cohesionat i de qualitat.

TRANSITAR, orientar-se en un món canviant

Al llarg del 2017 va definir-se el projecte expositiu «TRANSITAR, orientar-se en un món canviant», un recurs d'orientació que es concep com un espai reflexiu centrat en la persona com a subjecte actiu que s'ha d'orientar en un món canviant.

Projecte transformador: Noves oportunitats educatives (NOE 4.10)

L'any 2020 va néixer el projecte transformador Noves oportunitats educatives – NOE 4.10, amb la intenció de formular un marc local a través de la promoció de xarxes interprofessionals, de recursos o serveis d'orientació i acompanyament i d'una plataforma tecnològica a l'abast dels municipis amb l'objectiu de permetre la traçabilitat d'itineraris i facilitar l'acompanyament. El projecte es va desenvolupar inicialment com a pilot, amb la participació de vuit ens locals. Els aprenentatges assolits en aquests pilots van permetre formular el Sistema local d'orientació i acompanyament a la trajectòria educativa (SLOATE) a partir de la creació i consolidació de xarxes locals de treball conjunt entre serveis i professionals.

Altres línies de suport

Des de la Diputació de Barcelona s'han impulsat altres línies de suport a l'orientació com, per exemple, una extensa oferta formativa adreçada a tècnics i orientadors municipals, la generació de recerques, espais d'intercanvi i d'exercicis d'avaluació així com la construcció d'aliances per promoure i fer arribar l'orientació a més persones: projecte Coach de la Fundació Èxit, projecte Metròpolis FPLab de la Fundació BCN Formació Professional o el projecte Xcelence de la Fundació Bertelsmann i la Fundació Empieza por Educar.

L'orientació entre les recomanacions del mandat municipal 2023-27

L'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona ha establert la reducció de l'AEP i l'orientació com una de les seves línies estratègiques de mandat. Per aquest motiu, en l'oferta de serveis als ens locals incorpora tot un seguit de recursos de suport a l'orientació: suport a les fires i jornades d'orientació, activitats d'orientació que s'ofereixen a les escoles municipals de persones adultes, exposició TRANSITAR, recursos econòmics i tècnics, suport tècnic per a la creació de l'SLOATE, recurs econòmic per finançar la figura de coordinació local d'orientació i acompanyament, creació i difusió de productes de coneixement, propostes formatives en l'àmbit del desplegament d'estratègies d'orientació, etcètera.

Conclusions

Una dècada després del seu inici, l'estratègia d'orientació continua formant part de l'agenda política de la Diputació de Barcelona i s'ha consolidat amb un abordatge sistemàtic a través de l'impuls de l'SLOATE i amb una oferta de recursos d'acció directa que complementa els existents als territoris.

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació